

עפ"ג 17/49884 - הדס קלינסקי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ג 17-04-49884 קלינסקי נ' מדינת ישראל

לפני: כבוד הנשיא אברהם טל - אב"ד
כבוד השופט זהבה בוסטן
כבוד השופט נאורה בכור
המערערת הדס קלינסקי
נגד מדינת ישראל
המשיבה

פסק דין

.1. בפנינו ערעור על גזר דיןו של בית משפט השלום ברוחבות בת"פ 38581-04-16 לפי הורשעה המערערת בהתאם להודאתה בעבירה של גנבה בידי עובד לפי סעיף 391 יחד עם סעיף 383 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "החוק"), והותת עליה עונש מאסר בפועל בן 9 חודשים ו-6 חודשים מאסר על תנאי בתנאים המופיעים בגזה"ד.

על פי עובדות כתוב האישום המתוקן, במשך כ-20 שנה עבר לשנת 2014 עבדה המערערת במتن"ס בגין יבנה כמצירה במחלקה הగبية. במסגרת תפקידיה עסקה המערערת בגביית תשלוםם עבור פעילויות המتن"ס והוצאה קבלות כנגד התשלומיים.

החל מחודש ינואר 2011 עד מאי 2013, גנבה המערערת בדרכים שונות כספים שהיו מגיעים למتن"ס, בסכום של כ- 459,808 ₪.

ביום 3.11.14 חתמה המערערת על הסכם פשרה מול המتن"ס ובו התחייבה להסביר את כספי הגניבה.

גזר דיןו של בית משפט קמא .2.

.א. בית משפט קמא נתן משקל רב לנסיבות ביצוע העבירה, ובכלל זה למשך זמן הגניבה, לאופי הגניבה, לביצועה תוך תחוכם במספר רב של הזרמנויות ולסקום שנגנבו, וקבע מתוך ענישה בין

24 חודשים מסר עד 36 חודשים לפחות בהתאם למידניות הענישה במקרים דומים.

ב. בית משפט קמא קבע כי יש צורך בהרתעת המערערת, לצד הרתעת כל העובדים, שלא ביצעו עבירות דומות, שאיתוון קשה.

ג. בית משפט קמא שקל לקולא את העובדה כי המערערת ביכרה להודות במסגרת הסדר טיעון ובכך חסכה הליך שמייעת ראיות ועדויות, את היותה נעדרת עבר פלילי, כמו גם את העובדה כי כתוב האישום הוגש בשינוי ניכר, בשלוש שנים לאחר תום ביצוע המעשים, חרף החומרה הנטענת לביצועם.

בנוספ, שקל בית משפט קמא לקולא, במידה נিכרת, את החזרת מלא סכום הגניבה ע"י המערערת במסגרת הסכם פשרה שנחתם בנובמבר 2014, כביטוי לחרטה כנה מצדה.

בית משפט קמא שקל לקולא גם את נסיבותה האישיות של המערערת, כפי שתוארו בתסוקיר המבחן שהתקבל בעניינה, ובכללן את היותה אם חד הורית לילדים קטינים, הרקע לעבירה, ליקחת אחריות מלאה, שילובה בטיפול קבוצתי, הערכת סיון נמוכה, והמלצת שירות המבחן על ענישה שיקומית.

ד. במלול השיקולים מצא בית משפט קמא כי יש הצדקה לסתות לקולא מתחם הענישה בצורה ממשמעותית, אולם אין להסתפק במסר בדרך של עבודות שירות, שייעביר מסר מקל שאינו הולם את חומרת העבירות, שביצעו תוך מעילה באמון.

3. תסוקרי שירות המבחן

א. מתסוקיר המבחן שהוגש בדיון שקבעו ב-16-1991, עד למועד גילוי העבירות, ולאחר מכן כמצירה במתן"ס נשוא האישום בין השנים 1991-2014, גראשה כשנתיים ואם לשלושה ילדים בגילאי 7-16. היא עובדת כיוםCSIיעת לגנטה בגדה, מתגוררת בגן יבנה ועובדת כמצירה במתן"ס נשוא האישום בין השנים 1991-2014, עד למועד גילוי העבירות, ולאחר מכן פוטרה.

הוריה של המערערת הם גימלאים, אביה בן 74, עבד בתעשייה הצבאית, ואימה, בת 72, עבדה כמצירה ברוחה בגן יבנה. המערערת נשאה בגיל 18 ולאורך נישואיה ניתק בעלה קשר עם הוריה ואחוותיה ומידר אותה מקשר עימם. היא תארה מערכת יחסים זוגית מתוחה, שכלהה איזומים, אלימות מילולית כלפיה גם בנסיבות הילדים, התפרצויות זעם ואלימות כלפי רכוש.

לאורך השנים היא פחדה והרגישה מאימת מבעלה אולם לא התלוננה. בנוספ, בעלה לא הצליח לה גישה לחשבונות הבנק והגביל אותה, תוך שהוא נוהג באלימות כלכלית לאורך כל שנות נישואיהם.

המערערת התגירהה בשנת 2015 בעקבות החלטות הכלכליות מביצוע העבירות וסירוב בעלי להשתתף בהחזר החוב שנוצר.

מדוח סוציאלי מעו"ס משפחה במוועצה המקומית בגין יבנה עולה כי המערערת מוכרת במחלחת שירותיים חברתיים ממאי 2015 על רקע משבר אישי ומשפחתי. לאחר גילוי הגנבה, נפרדו בני הזוג, חתמו על הסכם חלוקת רכוש ומזונות, במסגרתו שילמה המערערת את החוב הכספי למtan"ס מכסיי מכירת הדירה לאחר הגירושין.

המערערת מתוארת כמי שמתביישת בהתנהגותה, מתארת את האובדן הרבים עםם היא מתמודדת, וכיום היא מתקיימת מהנכסה ומתשולם מזונות, כמו גם מתמיכת כלכלית ממשפחתה.

את הרקע לעבירות היא מתארת בחוסר אונים וצורך בהישרדות בעקבות התעללות כלכלית מצד הבועל, היא השתמשה בכיסים לצרכיה וצרכי ילדיה והתכוונה להחזירם.

יום 13.2.17 משולבת המערערת בקבוצה טיפולית לעובי חוק בתחום המרמה בשירות המבחן, מגיעה לכל המפגשים ומשתפת פעולה בטיפול.

שירות המבחן העיריך כי קיימת רמת סיכון נמוכה לביצוע עבירה דומה בעתיד ע"י המערערת. שירות המבחן שקל להמליץ על ענישה בדרך של עבודות שירות אולם מצא כי ענישה מסוג זה עלולה לפגוע בהליך שיקום בו החלה המערערת ובצורך להפסיק ולפרנס את ילדיה באופן שעលול לגרום לרגרסיה במצבה, ועל כן המליץ על ענישה בדרך צו של"צ למשך 300 שעות לצד צו מבחן.

ב. בתסaurus משלים שהוגש לצורך הדיון בערעור, נכתב כי כוון מתוארת המערערת קשיים רבים מול בעל בקשר עם הילדים, שיחות רבות מצדו אליה במשך היום, שליחת הודעות מטרידות רבות, והפעלת לחצים רבים, ובכללם כלכליים, והוא אינו עומד בהסכם שנחתם ביניהם.

לדבריה שנייה בנסיבות הגדלות אין מעוניינות לכת לאביהן, היא מכrichtה אותו, אך הבית הגדולה עדין מסרבת.

הילדים מתארים בפניה כי האב אינו דואג לצרכים הפיזיים להם הם זקנים, נהוג לחקור אותם אודוט מעשיה, חוזר בפניהם על מעשה הגנבה שלו, אך למורת התנהגותו המסיטה והפוגעת נפשית בילדים, היא חששת להתלוון נגדו או לבקש עזרה משפטית.

בביקורת שקיימה קצינת המבחן בבית המערערת ניכר הקשר הקרוב של המערערת עם ילדיה, שיחסים ביטחון בקרבתה וסומכים עליה. בעת הביקור התקשר האב מספר פעמים לטלפונים השונים של בני המשפחה, וניכר מתגובה הבנות הגדלות כי הן לא מעוניינות לדבר עמו, הן היו חסרות סבלנות, והביעו כלפיו כעס. ניכר כי הבנות זוקקות מאוד לumarurת בכל הקשור לתיווך בקשר עם האב.

להערכת שירות המבחן המערערת היא אם מיטיבה, המעוררת מאוד בגידול וחינוך הילדים ודואגת לכל

צריכיהם על הצד הטוב ביותר.

הילדים, ובעיקר הבנות הגדלות, זוקחות לה מאוד נוכח המשברים שהם עוברים, ולפי הערכתו במידה ויוחולט על רצוי עונש מסר בפועל - הילדים יתקשו ל�폟ך באופן מיטיב ולהסתגל לשינויים רבים.

העובדת שהילדים יצטרכו לעבור להתגורר עם האב עלולה להוביל למשבר גדול מאוד עבורם, במילוי עבור הבנות, שהקשר שלהם עם אביהם מורכב מאוד, ויש חשש כי הדבר יפגע בהתפתחותם הנפשית והרגשית.

לאור האמור, לא המליך שירות המבחן על טיפול ילדים שלא על ידי המערערת, וחזר והמליץ על הימנעות משליחתה למסר, ולהילופין המליך להטייל ענישה בדרך של עבודות שירות, תוך המשך ההליך הטיפולי.

טייעוני המערערת

.4

א. בימ"ש קמא טעה בכך שלא ייחס משקל רב לשינוי בהגשת כתב האישום בתיק.

החקירה המשפטית החלה במרץ 2014, מועד בו הוגשה התלונה, כשאת מעשי הגניבה הפסיקה המערערת מיזמתה במאי 2013, טרם נתפסה, ובנובמבר 2014, כשנתיים עבר להגשת כתב האישום, החזירה את מלא סכום הגניבה.

ב. בימ"ש קמא טעה בכך שדחה את המלצת שירות המבחן והשיט על המערערת עונש מסר בפועל, חרף תסקير חיובי הממלך על ענישה שיקומית, וחרף העובדה כי בימ"ש קמא קבוע שיש מקום לחרוג באופן משמעותי ללא מתחם הענישה חממי שקבוע.

ג. בימ"ש קמא טעה בקובעו שלא ניתן להסתפק בענישה של עבודות שירות, כמשמעות בימ"ש העליון עולה כי במקרים חמורים יותר הוטל עונש זה.

כך למשל בע"פ 6887/16 **זהבית בסר נגד מ"י** (פורסם בנבו, מיום 26.4.17) הורשעה הנואשת בריבוי עבירות של גניבה בידי עובד ציבור בסכום של 85000 ל"נ, הושת עליה עונש של 14 חודשים מסר בפועל, ואולם בימ"ש העליון הקל בעונשה ל-6 חודשים עבודות שירות בשל עברה הנקי, מצבה הנפשי, הזמן שחלף, והפסקת ביצוע העבירות מיזמתה טרם נתפסה.

גמבעפ"ג (ח) 43978-10-16 **אלינור מזרחי נגד מ"י** (פורסם בנבו, מיום 9.2.17) - הफחת בהם"ש המחויז, בדעת רוב, את עונשה של המערערת לאחר שהורשעה בזכוף שיקים בסכום של 220,000 ל"נ בהיותה מנהלת מחלקת הוצאה"פ במשרד עו"ד, מ-12 חודשים מסר ל-6 חודשים עבודות שירות, בשל הליך של "צדוק מאחה" במסגרת השירות המבחן, הליכי שיקום, העדר עבר פלילי וחרטה.

ד. מסקנות דוח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעברינים (דו"ח דורנו) הצבעו על נזק העולה על התעלת במאסרים קצרים, במיוחד כשמדבר בנאים שאינם בעלי דפוס התנהגות עברייני מובהק.

דברים אלה מקבלים משנה תוקף בעניינה של המערעת, המגדלת שלושה ילדים קטינים, שנפצעו ממילא מעשיה כתוצאה מפרק התא המשפחתי ומכירתם, והשבר שיחוו מאסירה יהיה גדול אף יותר.

ה. ביום"ש קמא טעה בקובעו כי מתחת הענישה בנסיבות העניין, בה הושבה הגזלה במלואה ובאופן מיידי, נע בין 24 ל-36 חודשים אסר בפועל, שכן מדובר מתחת חמור וגבוה.

מתחת זה נסמרק על שלושה פסקי דין שנסיבותם חמורות יותר מאשר של המערעת, המעשימים בוצעו לאחר זמן ממושך יותר ובסכומים גדולים יותר, ונלוו להם עבירות נוספות כגון מרמה וחיזוף.

יש לאמץ את הרף התיכון של המתחם שנקבע בעניין בסר הנ"ל, העומד על 12 חודשים אסר בפועל, ובאופן זה העונש שהושת על המערעת אינם חריג במידה משמעותית מהרף הנמוך של המתחם.

ו. לאור מכלול השיקולים, העדר עבר פלילי, היות המערעת אם לשלושה קטינים חזקוקים לה, שהשיבה את מלא סכום הגנבה כשנתיים עובר להגשת כתב האישום, וכןה השהייה בהגשתו, כמו גם שילובה בהליך טיפול - יש להקל בעונשה של המערעת ולהשיט עליה עונש אסר לריצוי בעבודות שירות.

תגובה המשיבה

.5

א. יש להותר את עונש האסר על כנו לאור חומרת העבירה, הפגיעה באמון הציבור ובאמון המעבדדים בעובידיהם.

ב. מתחת הענישה הנהוג בעבירות מסווג זה הוא חמור, ובימ"ש קמא חריג ממנו לקולא במידה ניכרת, תוך התחשבות מכלול הנסיבות הקיימות ובכלל בהודאת המערעת, בהחזורת הגנבה, במשעים שהתרחשו במשך שנים ולא במידה חד פעמית.

בנסיבות אלה, גם שהעבירה הופסקה ביוזמת המערעת, הרי שהדבר גורש בעקבות ביקורת כספים שנערכה בתמונ"ס.

ג. אין לאמץ המלצות تسקיר שירות המבחן שהוגש לדין בערעור בגל האינטרס הציבורי.

ד. המערעת עבדה 20 שנה במקום עבודה, ובמשך למעלה משנתים ביצעה את העבירות

עמוד 5

בاهיקף משמעותו של כמעט חצי מיליון ₪ בצורה מניפולטיבית על מנת להסotta את מעשה.

המעשים נעשו בשליטתה המלאה, לא מדובר בכיספים ששימושו אותה לצורך כלכלת הבית השוטפת, ולרכישת אוכל עבורה ועבור ילדיה, אלא לצרכים שמעבר להם.

. ה. העונש שהושת על המערערת חורג מAMILא חריגה משמעותית ל科尔א ממתחם העונשה בזכות העובדה שהיא השיבה את הכספיים ولكن יש לדחות את הערעור.

דין והכרעה

. 6

. א. גם אם הרף התיכון של ממתחם העונשה שנקבע ע"י בימ"ש קמא גבוה ומחמיר במידה מסוימת ביחס למידיות העונשה הנוגגת, הרי שמתחם זה עדין מצוי בתחום הסבירות בהתאם לפרמטרים אוטם התווה המחוקק בתיקון 113 לחוק, ואין חורג לחומרא במידה צזו המצדיקה את התערבותה של ערכאת הערעור.

. ב. בימ"ש קמא סטהAMILא ל科尔א במידה ממשית ומשמעותית ממתחם שקבע, אף מהרף התיכון של ממתחם שהוצע על ידי ב"כ המערערת בשל נסיבותה האישיות של המערערת, ובכלל זה השבת מלא סכום הגניבה, הودאתה במסגרת הסדר טיעון ושילובה בהליך טיפול, ועל כן וודאי שאין במתחם שנקבע כדי להחמיר עם המערערת בנסיבות אלה.

. ג. העונש שהושת על המערערת בנסיבות אלה נוטה ל科尔א באופן משמעותי מנסיבות החמורות מאוד של העבירות שבוצעו על ידה, אך אין מקום לכל הקלה נוספת בעונשה.

. ד. במהלך שנתיים וחצי, בהיותה מזכירה בחלוקת הגביה במתן"ס בגין יבנה, נהגה המערערת במספר רב של הדמנויות להציג ללקוחות המקבלים שירותים מהמתן"ס הנחה תמורה תשלום בזמן, ואת הכספי נטלה לכיסה.

על מנת להסotta את מעשה הנפיקה המערערת קיבלות פיקטיביות עבור התשלומים, לפיהן כביכול הם נעשו בכרטיס אשראי.

די בעיון בטבלה המצורפת לכתב האישום המתוקן, המפרט את סכומי ומועד הכספיים שנגזלו, כדי לחזק את חומרת המעשים.

. ז. מדובר בಗניבת מאות אלפי שקלים, תוך תכנון מוקדם ומתוכם, במסגרת עבודתה של המערערת במשך שנתיים וחצי.

לכך מתווסף האינטראס הציבורי המובהק שבהתלת ענינה רanoia על עבירות של שחיתות ורמה שבוצעו תוך ניצול יחסיו עובד-מעביד, ופגיעה באמון המעבד והציבור, כאשר מדובר בכספי שנועדו למימון פעולות לרוחת התושבים.

- כך למשל נקבע בע"פ 13/4985 ג'אל חבר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 20.08.2014) -

"בית משפט זה עמד, לא אחת, על החומרה היתרה שבה יש להתייחס לעבירות השחיתות, בהן מעורבים עובדי ציבור, ועל הצורך להחמיר בעונשם של מי שניצלו את תפקידם, על מנת להפיק לעצם רווח אישי, תוך שליחת יד בקופה הציבורית... כבר נפסק, כי "המאבק על קיומו של שלטון תקין, ההגנה על טוהר השירות הציבורי וקיומו של מנגנון ציבורי שיזכה לאמון הציבור, הוא אחד מהמאבקים החשובים של החברה הישראלית כיום" (ע"פ 8430/11 מדינת ישראל נ' קארשי, [פורסם בנבו] בפסקה 22 לפסק דין של המשנה לנשיאה א' ריבלין (15.2.2012)... ועוד נקבע, כי על מנת למגר את נגע השחיתות "לא די עוד במלל ודרכי כיבושין, והגעה העת לעשות מעשה, על ידי הצגתו של תג מחיר גבוה מזה שהוא נהוג בעבר לצידן של העבירות בתחום זה" (ע"פ 5083/08 בניזiri נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.6.2009), בפסקה 63 לפסק דין של השופט א' א' לוי (להלן: עניין בניזiri)). המדובר באמירות ברורות וחד משמעויות המחייבות את הצדדים היד על המעורבים בעבירות מעין אלה, מתוך מתן משקל בכורה לאינטראס הציבורי להילחם עד חורמה בגין השחיתות".

יש לציין כי ההחלטה אליה מפנה המערערת בטיעונה, דוגמת עניינה של זבתה בסר בע"פ 6/16,6887, עניינה בסכומי כסף נמוכים יותר מאשר מעלה המערערת, שלא זו בלבד שמעלה באמון אלא אף גנבה כחצי מיליון ל"י (!) במהלך תקופה ארוכה.

ה גם שלמעעררת אין עבר פלילי הרי שביצוע עבירות בנסיבות אלה במהלך תקופה ארוכה, פעמים רבות, ובהיקף ניכר יותר מאשר נקי, שכן כל ביצוע גנבה כזו הינה עבירה נפרדת.

המעערערת לא חדלה מעשה לארוך תקופה ממושכת, ושבה וגנבה פעמיים אחר פעמיים, תוך השתכחות היסוד העובדתי והנפשי המתלווה לכך, ועל כן אין לייחס משקל רב להעדתו של עבר פלילי קודם.

מדובר בדף עברייני מובהק, המגלם חזרה על ביצוע עבירות דומות, בתוכם ותוכנן מוקדם מראש כשתיים וחצי.

דברים אלו מתחדדים נוכח העובדה כי מטייעני הצדדים והאמור בתסקרים עולה שהכסף לא Shimsh את המערערת על מנת לשרוד, על מנת לknut ללחם לילדיה, או לשמור על קורת גג מעל ראשם, אלא לצרכי מותרות שלה ושל ילדיה.

א. איןנו מתעלמים מהייתה של המערערת אם לשלווה ילדים קטינים ומהמחייב אותו עליהם לשלם בעטיה של התנהוגותה, אך המעשים בוצעו תוך סיכון שלום ורווחתם של הקטינים, אם בשל פירוק התא המשפחי ומכירת הבית, ואם בשל הידיעה כי מעשה יתגלו והוא צפויו למאסר.

אמנם, מהتسקير המשלים עולה כי שירות המבחן מעריך כי האב אינו מתאים לגידול הילדים בזמן שהמעערערת תרצה את המאסר האחורי סורגי וברית. ואולם, בשום שלב לא נבחנה אפשרות גידול הילדים בביטחוןם של מי מבני משפחתה האחרים של המערערת, דוגמת הוריה או מי מארבעת אחיה ואחותיה, בשים לב לעובדה כי אין מדובר בנסיבות אלא בקטינים בוגרים יחסית, ולא מדובר בתקופת מאסר שאינה ממושכת יחסית.

ב. אף אנו, כמו בימ"ש קמא, איןנו מתעלמים מהנזק שייגרם לידי המערערת כתוצאה ממאסורה, אלא שהשתת ענישה בדרך של עבודות שירות בנסיבות אלה אינה מקיימת את עקרון ההילמה.

ג. יש לשוב ולהציג כי הנסיבות שפורטו לקולא בעניינה של המערערת הין כבדות משקל, אולם הן מצאו ביטויו בעונש המקל מאד שהושת עליה בנסיבותה החמורות של העבירה דן, שלא מלא אלה - היה עונשה כבד יותר, ומאסורה ממושך במידה ניכרת.

.7. לאור כל האמור, אנו דוחים את הערעור.

המעערערת תתיעצב לריצוי מאסורה בבית סוהר נווה תרצה, ביום 1.1.18 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברטותה תעוזת זהות וגזר הדין של בית משפט קמא.

על ב"כ המערערת לחתם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למינוי מוקדם, עם ענף אבחון ומינוי של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

התנאים שנקבעו לעיקוב ביצוע עונש המאסר יעמדו בתוקפם עד להתייעצויות המערערת לריצוי עונשה.

ניתן היום, א' כסלו תשע"ח (19 נובמבר 2017) במעמד ב"כ הצדדים והמערערת.

זהבה בוסתן, שופטת
נאוה בכור, שופטת

אברהם טל, נשיא
אב"ד